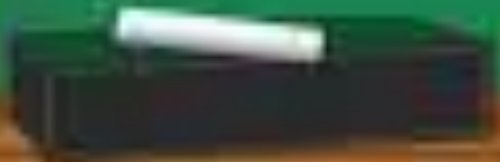
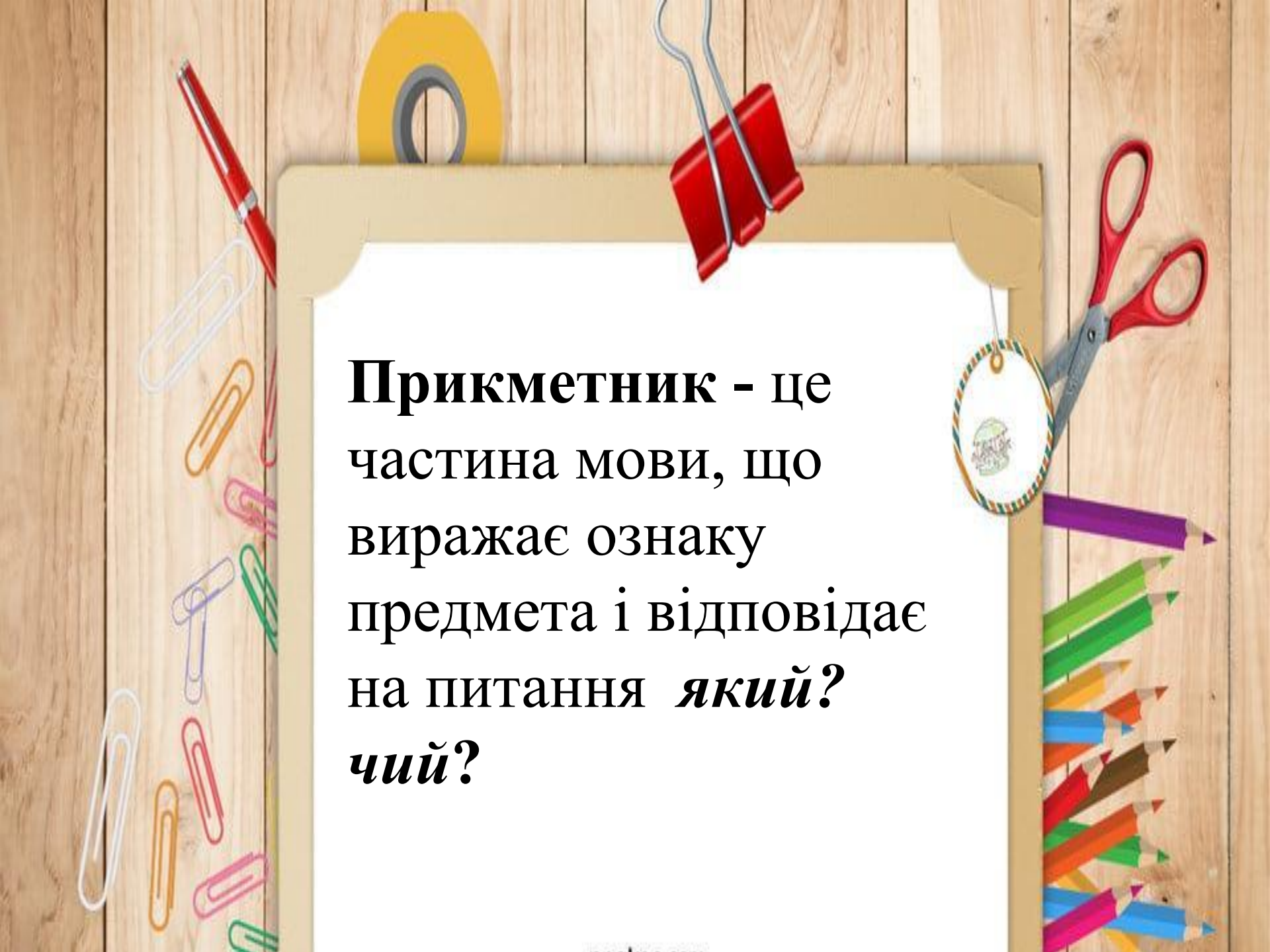

ТЕМА. Прикметник як частина мови. Лексико-граматичні розряди прикметників, їх особливості і функціонування в мовленні

Прикметник - це частина мови, що виражає ознаку предмета і відповідає на питання *який?* *чий?*

Прикметники виражають ознаку:

✓ кольору - рожевий

✓ віку - старий

✓ розміру - великий

✓ матеріалу - золотий

✓ якості – гнучкий

✓ запаху – п'яний

✓ ознаки за відношенням до місця - сільський

✓ належності – батьків

✓ часу - зимовий

✓ внутрішні властивості - щедрий

✓ зовнішні прикмети - смагливий

✓ простору - далекий

✓ смаку – кислий

Мовне
спостереження

Червона квітка

Червоний пояс

Червоне простирадло

Червоні троянди

Змінюються за родами, числами і відмінками

Н.в. який? червоний

Р.в. якого? червоного

Д.в. якому? червоному

З.в. якого? червоного (істота), червоний (неістота)

О.в. яким? червоним

М.в. на якому? на червоному, на червонім

Синтаксична роль

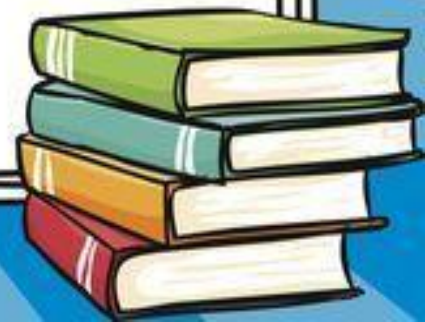
У реченні може виступати означенням або присудком.

1. Тоненький струмок диму поволі піднявся над сторожкою, понад віттям дерев та й послався над ними *прозорою* хмаркою.

2. Світле безмежжя здавалось *крихким*.

Прикметники за значенням поділяються на такі розряди:

Якісні, що виражають ознаки предметів безпосередньо власним лексичним значенням:
сумна пісня, яскрава особистість

Відносні, що позначають ознаку предмета не безпосередньо, а через відношення його до іншого предмета, явища, дій: *вступний тест, прикордонний пост*

Присвійні, що виражають належність предмета певній істоті: *материн рушник, Мартин зошит.*

ПРИСВІЙНІ ПРИКМЕТНИКИ

Вказують на належність предмета кому-небудь і відповідають на питання **чий? чия? чиє?**

Творються :

1. Від назв людей за допомогою суфіксів - **ів (їв), -ин (-їн): сестрин, Вадимів, братів;**
2. Від назв тварин за допомогою суфіксів - **ач (-ий), -яч (ий), ин (-ий), їн (-ий): соколине крило, лисячий хвіст.**

Вживаючись у переносному значенні, відносні та присвійні прикметники можуть переходити в розряд якісних.

Наприклад:

золота обручка (відносний) — золота душа (якісний);
срібний годинник (відносний) — срібний голос (якісний);
лебединий пух (присвійний) — лебедина пісня (якісний);
змійна отрута (присвійний) — зміїний характер (якісний).